

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ 41/2540

ธนาคารไทยพาณิชย์ จำกัด โจทก์ นางสาว สุพัตรา พันธุมจินดา จำเลย

กฎหมายที่เกี่ยวข้อง ป.พ.พ. มาตรา 859, ป.วิ.พ. มาตรา 90, ป.วิ.พ. มาตรา 104, ป.วิ.พ. มาตรา 172

ย่อ / หลักกฎหมาย

ธ. ในฐานะผู้แทนโจทก์ซึ่งเป็นนิติบุคคลทำหนังสือมอบอำนาจให้. ฟ้องคดีแทนโจทก์แม่ต่อมาร. ได้พ้นจากการเป็นผู้แทนโจทก์. ก็มีอำนาจฟ้องคดีโดยอาศัยหนังสือมอบอำนาจดังกล่าวส่วนการที่โจทก์ทำหนังสือมอบอำนาจฉบับใหม่ก็เพราะภายหลังโจทก์แปรสภาพเป็นบริษัทมหาชนจำกัดจำเลยมิได้นำสืบหักล้างข้อเท็จจริงจึงไม่พอพียงว่าหนังสือมอบอำนาจฉบับเดิมถูกยกเลิกไปข้อเท็จจริงที่ว่าจำเลยเบิกเงินจากบัญชีกระแสรายวันเท่าใดแต่ละเดือนมีหนี้ต้องชำระเท่าใดเป็นรายละเอียดที่โจทก์สามารถนำสืบได้ในชั้นพิจารณาไม่จำเป็นต้องบรรยายมาในฟ้องด้วยฟ้องโจทก์จึงขอด้วยประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่งมาตรา172วรรคสอง จำเลยมีคำขอเปิดบัญชีกระแสรายวันและคำขอใช้บัตรเครดิตโดยให้ใช้บัญชีกระแสรายวันเป็นบัญชีเดินสะพัดและสัญญากู้เบิกเงินเกินบัญชีไม่ได้กำหนดเวลาเอาไว้คู่สัญญาฝ่ายใดจะบอกเลิกสัญญาเมื่อใดก็ได้เมื่อไม่ปรากฏว่าจำเลยได้บอกเลิกสัญญาแก่โจทก์แต่โจทก์ทวงถามให้จำเลยชำระหนี้ให้แล้วเสร็จภายใน15วันนับแต่วันรับหนังสือหากพ้นกำหนดแล้วจำเลยไม่ชำระให้ถือว่าสัญญาบัญชีเดินสะพัดเป็นอันเลิกกันเมื่อจำเลยได้รับหนังสือแล้วแต่ไม่ชำระหนี้ให้โจทก์ภายในกำหนดสัญญาบัญชีเดินสะพัดจึงเป็นอันเลิกกันตั้งแต่วันพ้นกำหนด คำเบิกความของจำเลยเจือสมพยานโจทก์ที่เบิกความว่าในการใช้บัตรเครดิตของจำเลยโจทก์จะแจ้งรายการที่ใช้ให้จำเลยทราบเป็นประจำทุกเดือนและโจทก์ยังได้แจ้งรายการของบัญชีเดินสะพัดให้จำเลยทราบเป็นประจำทุกเดือนข้อเท็จจริงจึงฟังได้ว่าจำเลยได้รับใบแจ้งหนี้จากโจทก์แล้วซึ่งการที่จำเลยไม่คัดค้านข้อเท็จจริงฟังได้ตามโจทก์นำสืบว่าจำเลยเป็นหนี้โจทก์และถือว่าเอกสารดังกล่าวเป็นเอกสารที่จำเลยทราบที่อยู่แล้วและสามารถตรวจตราให้ทราบได้โดยง่ายถึงความมีอยู่และความแท้จริงของเอกสารไม่จำเป็นต้องส่งสำเนาให้จำเลยตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่งมาตรา90วรรคสี่(1)

คำพิพากษา

โจทก์ฟ้องขอให้บังคับจำเลยชำระเงินจำนวน 285,255.07 บาทพร้อมด้วยดอกเบี้ยในอัตราร้อยละ 18.5 ต่อปี ของต้นเงิน 280,562.39บาท นับถัดจากวันฟ้องไปจนกว่าจะชำระเสร็จแก่โจทก์ จำเลยให้การว่า โจทก์ไม่ใช่นิติบุคคลตามกฎหมาย หนังสือมอบอำนาจให้ฟ้องคดีของโจทก์ไม่ชอบด้วยกฎหมาย โจทก์จึงไม่มีอำนาจฟ้องฟ้องโจทก์เคลือบคลุมจำเลยไม่เคยเบิกเงินเกินบัญชีจากบัญชีของจำเลยจึงไม่มีหนี้ที่จำเลยค้างชำระโจทก์ จำเลยได้ขอรับคืนเช็คบัตรเครดิตวีซ่าบัตรเครดิตโพธิ์เงิน และบัตรเครดิตเจซีบีจากโจทก์จริง จำเลยไม่ได้ใช้บัตรเครดิตเบิกถอนเงินจากบัญชีกระแสรายวันของจำเลย การที่จำเลยยินยอมให้โจทก์หักถอนเงินจากบัญชีกระแสรายวันได้เป็นเพียงวิธีการหนึ่งที่โจทก์กำหนดไว้เพื่ออำนวยความสะดวกในการชำระหนี้บัตรเครดิตที่โจทก์อนุมัติให้จำเลยใช้เท่านั้น มิใช่เป็นเรื่องที่จำเลยเบิกเงินเกินบัญชีจากบัญชีกระแสรายวันของจำเลย การคิดดอกเบี้ยของโจทก์ไม่ถูกต้องขอให้ยกฟ้อง ศาลชั้นต้นพิพากษาให้จำเลยชำระเงินจำนวน 285,255.07 บาทแก่โจทก์พร้อมดอกเบี้ยในอัตราร้อยละ 18.5 ต่อปีของเงินจำนวน280,562.39

บาท นับถัดจากวันฟ้อง (วันที่ 6 ตุลาคม 2535) เป็นต้นไปจนกว่าจะชำระเสร็จ จำเลย อุทธรณ์ ศาลอุทธรณ์ พิพากษายืน จำเลย ฎีกา ศาลฎีกาวินิจฉัยว่า "จำเลยฎีกาข้อแรกว่า โจทก์ไม่มีอำนาจฟ้องเพราะหนังสือมอบอำนาจเอกสารหมายเลข 3 จะได้ทำขึ้นเมื่อวันที่ 26 กันยายน 2533 ซึ่งนายธารินทร์ยังเป็นการผู้ที่มีอำนาจของโจทก์อยู่ เมื่อนายธารินทร์พ้นจากการผู้ที่มีอำนาจเอกสารหมายเลข 3 ย่อมสิ้นความผูกพันไปด้วย การที่โจทก์ทำหนังสือมอบอำนาจใหม่ตามเอกสารหมายเลข 4 แสดงว่าเอกสารหมายเลข 3 ถูกโจทก์ยกเลิกเพิกถอนไปแล้วนั้น ปรากฏว่าข้อเท็จจริงฟังได้ตามที่โจทก์นำสืบโดยจำเลยมิได้ฎีกาโต้แย้งว่า เดิมโจทก์มีนายธารินทร์นิมมานเหมินทร์ เป็นกรรมการผู้จัดการใหญ่มีอำนาจลงลายมือชื่อผูกพันโจทก์ได้ นายธารินทร์ได้มอบอำนาจให้นางมาลีรัตน์ปลื้มจิตรชม ฟ้องคดีแทนโจทก์ได้ ปรากฏตามเอกสารหมายเลข 3 ต่อมาวันที่ 2 ตุลาคม 2535 นายธารินทร์ได้ลาออกจากกรรมการของโจทก์ในวันที่ 6 ตุลาคม 2535 นางมาลีรัตน์ฟ้องคดีนี้โดยอาศัยหนังสือมอบอำนาจดังกล่าว ต่อมาโจทก์มีนายโอฬาร ไชยประวัติเป็นกรรมการผู้จัดการใหญ่มีอำนาจลงลายมือชื่อผูกพันโจทก์ได้นายโอฬารได้มอบอำนาจให้นางมาลีรัตน์เป็นผู้ฟ้องคดีเพิ่มมาอีกฉบับหนึ่ง ปรากฏตามเอกสารหมายเลข 4 เห็นว่า หนังสือมอบอำนาจเอกสารหมายเลข 3 เป็นหนังสือมอบอำนาจที่ชอบด้วยกฎหมายเมื่อนายธารินทร์จะพ้นตำแหน่งไปแล้ว หนังสือมอบอำนาจก็ยังมีผลตามกฎหมายอยู่ ที่จำเลยอ้างว่าหนังสือมอบอำนาจเอกสารหมายเลข 3 ถูกยกเลิกไปแล้วก็เป็น การกล่าวอ้างลอย ๆ ไม่มีพยานสนับสนุนและโจทก์นำสืบว่าเหตุที่โจทก์ทำหนังสือมอบอำนาจเอกสารหมายเลข 4 ใหม่ก็เพราะภายหลังโจทก์แปรสภาพเป็นบริษัทมหาชน จำกัด จำเลยมิได้นำสืบหักล้าง ข้อเท็จจริงจึงไม่พอฟังว่าหนังสือมอบอำนาจเอกสารหมายเลข 3 ถูกยกเลิกไปดังที่จำเลยฎีกา และการที่โจทก์แปรสภาพเป็นบริษัทมหาชน จำกัด โจทก์ยังคงเป็นนิติบุคคลเดียวกัน พระราชบัญญัติบริษัทมหาชนจำกัด พ.ศ. 2535 มาตรา 185 กำหนดแต่เพียงว่าให้บรรดาทรัพย์สิน สิทธิและหน้าที่ตกติดตามมาดังเดิม นางมาลีรัตน์จึงมีอำนาจฟ้องคดีแทนโจทก์ได้ ฎีกาจำเลยข้อนี้ ฟังไม่ขึ้น จำเลยฎีกาอีกข้อหนึ่งว่า โจทก์มิได้บรรยายฟ้องว่าจำเลยได้เบิกเงินจาก บัญชีกระแสรายวัน เลขที่ 22463-5 เป็นจำนวนเท่าใดแต่ละเดือนมีหนี้ค้างชำระเท่าใดเป็นฟ้องที่ไม่ชอบด้วยประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง มาตรา 172 วรรคสอง เห็นว่า ข้อเท็จจริงที่ว่า จำเลยเบิกเงินจากบัญชีเท่าใด แต่ละเดือนมีหนี้ต้องชำระเท่าใดเป็นรายละเอียดที่โจทก์สามารถ นำสืบได้ในชั้นพิจารณาไม่จำเป็นต้องบรรยายมาในฟ้องด้วย ฟ้องโจทก์จึงชอบด้วยกฎหมายมาตรา ดังกล่าวแล้วฎีกาจำเลยข้อนี้ฟังไม่ขึ้น จำเลยฎีกาต่อไปว่า บัญชีเดินสะพัดของจำเลยเลขที่ 001-3-22463-5 ไม่เกี่ยวข้องกับบัญชีเครดิตของจำเลย เห็นว่า ข้อเท็จจริงฟังได้ตามที่ศาลอุทธรณ์ วินิจฉัยโดยจำเลยได้ฎีกาโต้แย้งว่า ตามคำขอสินเชื่อบัตรเครดิตของจำเลยเอกสารหมายเลข 6 ระบุว่าบัตรสินเชื่อทั้งสามชนิดให้หักจากบัญชีเดินสะพัดเลขที่ 001-3-22463-5 โดยในข้อ 2 ระบุว่า เมื่อ มีการหักทอนบัญชีแล้วปรากฏยอดเป็นลูกหนี้โจทก์ จำเลยยินยอม ให้ถือว่าเป็นการเบิกเงินเกิน บัญชีและให้โจทก์คิดดอกเบี้ยทบต้นได้ และจำเลยได้ใช้บัตรเครดิตถอนเงินสดชำระค่าสินค้าและบริการต่าง ๆ ฉะนั้นบัญชีเดินสะพัดของจำเลยจึงเกี่ยวข้องกับการใช้บัตรเครดิตของจำเลย ฎีกา จำเลยข้อนี้ฟังไม่ขึ้น จำเลยฎีกาอีกข้อหนึ่งว่า จำเลยฝากเงินครั้งสุดท้ายเมื่อวันที่ 6 กันยายน 2534 ถือได้ว่าสัญญาเลิกกันในวันดังกล่าว เห็นว่าตามคำขอเปิดบัญชีกระแสรายวันและคำขอใช้ บัตรเครดิตโดยจำเลยให้ใช้บัญชีกระแสรายวันเป็นบัญชีเดินสะพัด และสัญญากู้เบิกเงินเกินบัญชี เอกสารหมายเลข 5 และ 6 ไม่ได้กำหนดเวลาเอาไว้ ฉะนั้นคู่สัญญาฝ่ายใดจะบอกเลิกสัญญาเมื่อใด ก็ได้ ตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา 859 ข้อเท็จจริงไม่ปรากฏว่าจำเลยได้บอกเลิก

สัญญาแก่โจทก์และข้อนี้นายปรี หัตถกรรม พยานโจทก์เบิกความว่าโจทก์ทวงถามให้จำเลยชำระหนี้ให้แล้วเสร็จภายใน 15 วัน นับแต่วันรับหนังสือ หากพ้นกำหนดแล้วจำเลยไม่ชำระให้ถือว่าสัญญาบัญชีเดินสะพัดเป็นอันเลิกกันตามหนังสือแจ้งให้ชำระหนี้และบอกเลิกสัญญาเอกสาร จ.8 จำเลยได้รับหนังสือดังกล่าวในวันที่ 19 สิงหาคม 2535 ปรากฏตามใบตอบรับไปรษณีย์เอกสารหมาย จ.9 แต่จำเลยไม่ชำระหนี้ให้โจทก์ จำเลยมิได้ให้การปฏิเสธว่า ไม่เคยได้รับหนังสือเอกสารหมาย จ.8 ข้อเท็จจริงฟังได้ว่า โจทก์ได้บอกเลิกสัญญาแก่จำเลยและจำเลยได้รับหนังสือแล้วเมื่อวันที่ 19 สิงหาคม 2535 ฉะนั้นที่ศาลล่างทั้งสองวินิจฉัยว่าสัญญาบัญชีเดินสะพัดเป็นอันเลิกกันตั้งแต่วันที่ 3 กันยายน 2535 จึงชอบแล้ว ฎีกาจำเลยข้อนี้ฟังไม่ขึ้น จำเลยฎีกาข้อสุดท้ายว่า จำเลยไม่ได้เป็นหนี้โจทก์ตามฟ้องและเอกสารที่โจทก์อ้างมิได้ส่งสำเนาให้จำเลย ตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง มาตรา 90 ไม่อาจรับฟังได้ ข้อนี้นายปรีพยานโจทก์เบิกความว่า ในการใช้บัตรเครดิตของจำเลย โจทก์จะแจ้งรายการที่ใช้ให้จำเลยทราบเป็นประจำทุกเดือน ปรากฏตามใบแจ้งรายการบัตรเครดิตเอกสารหมาย จ.15 นอกจากนั้นโจทก์ยังได้แจ้งรายการของบัญชีเดินสะพัดให้จำเลยทราบเป็นประจำทุกเดือน ปรากฏตามเอกสารหมาย จ.16 จำเลยเบิกความเป็นพยานตอบทนายโจทก์ถามค้านว่าใบแจ้งเอกสารหมาย จ.15 จำเลยได้รับบ้างไม่ได้รับบ้าง เพราะจำเลยไม่ได้นอนพักที่บ้านเลขที่ดังกล่าว เห็นว่า คำเบิกความของจำเลยขัดแย้งกับพยานโจทก์ ข้อเท็จจริงฟังได้ว่า จำเลยได้รับใบแจ้งหนี้เอกสารหมาย จ.15 และ จ.16 จากโจทก์แล้ว การที่จำเลยได้รับหนังสือแจ้งหนี้แล้วไม่คัดค้าน ข้อเท็จจริงจึงฟังได้ตามที่โจทก์นำสืบว่า จำเลยเป็นหนี้โจทก์ตามที่ศาลล่างทั้งสองวินิจฉัย และเมื่อข้อเท็จจริงฟังได้ตามที่วินิจฉัยข้างต้นว่า จำเลยได้รับเอกสารหมายจ.15 และ จ.16 แล้ว เอกสารหมาย จ.15 และ จ.16 จึงเป็นเอกสารที่จำเลยทราบที่อยู่แล้วและสามารถตรวจตราให้ทราบได้โดยง่ายถึงความมีอยู่และความแท้จริงของเอกสาร ไม่จำเป็นต้องส่งสำเนาให้จำเลยตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง มาตรา 90 วรรคสี่ (1) ฎีกาจำเลยข้อนี้ฟังไม่ขึ้นเช่นเดียวกัน" พิพากษายืน

องค์คณะ

สถิตย์ ไพเราะ · มงคล สระฐาน · วุฒิ คราวุฒิ

ข้อความคำพิพากษาเป็นของศาลฎีกา · ที่มาของข้อมูล: deka.supremecourt.or.th · <https://thaideka.online/deka/41/2540>